

Ziyaret Saatleri

Açılış Saati: 08.30
Kapanış Saati: 17.30
Gişe Kapanış Saati: 17.00

Cumartesi, Pazar günleri kapalıdır.

Adres: Kayaköy Mahallesi, 48300 • Tel: 0252 614 11 50

Güncel bilgiler için lütfen web sitesini ziyaret edin.

[f TurkishMuseums](#) [i officialturkishmuseums](#) [t TurkishMuseums](#) [y TurkishMuseums](#) [@ TurkishMuseums](#)

www.turkishmuseums.com

www.muze.gov.tr

KAYAKÖY ÖREN YERİ

KAYAKÖY'ÜN İNCİSİ PANAGIA PİRGİOTİSSA KİLİSESİ

KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Fethiye'nin 8 kilometre güneyinde bulunan ve Antik Dönemde Karmylassos olarak bilinen Kayaköy'ünün geçmiş, filolojik verilere göre MÖ 3. binlere kadar gitmesine karşın mevcut kalıntılarda MÖ 4.yüzyıldan daha ekşiye giden buluntu henüz ele geçmemiştir.

Teke Yarım Adasını 18. ve 19. yüzyılda ziyaret eden birçok seyyahın biri olan Charles Fellows, Kayaköy'ün güneyindeki Gemile Adasını Karmylassos olarak tanımlamıştır. Ancak antik yazar Strabon'un tanımlamaları ile karşılaştırıldığında bu tanımlamanın doğru olmadığı net bir şekilde anlaşılmaktadır.

O dönemdeki ismi Levissi olan kentte, yamaca dayalı olarak izlediğimiz yapı grupları, Rumlar tarafından yapılmış yapılardır. Osmanlı İmparatorluğu'nun geç dönemlerinde azınlıklara tanınan haklar sonucu boşaltılan kentteki yapıların ahşap olan kapı pencere ve üst örtü sistemlerinin doğal etkenler ile tahrip olmasıyla kent hayalet bir şehir görünümünü almıştır.

Terk edilen kentte kullanıldığı dönemde her biri 50 m² den büyük olmayan manzara ve ışık açısından birbirinin önünü kapatmayan, genellikle alt katları kiler hüviyetinde ikişer katlı, girişte çatıdaki yağmur sularının toplandığı zemin altı sarnıçlarının olduğu 350 ila 400 konut bulunmaktadır. Konutların yanı sıra evlerin arasına serpiştirilen çok sayıda şapel, 2 büyük kilise, 1 okul binası ile 1 gümrük binası yer almaktadır.

Yerleşimde ziyaretçiye görsellik sunan yapıların başında kiliseler gelmektedir. Orijinal ismi Taksiharhis olan Yukarı Kilise, yerleşimin ortasına yakın hakim bir tepenin üzerinde kurulmuştur. Yüksek duvarlarla çevrili atrium, siyah – beyaz çakıl taşlarının oluşturduğu geometrik desenli mozaik döşeme ile kaplıdır. Genel olarak kırma ve kenarları düzlenmiş taşlarla kireçli harç kullanılarak inşa edilen kilise, dışta kalın pembe bir siva ile kaplıdır. Kapı ve pencere çerçeveleri mermerle kaplanmıştır. Üç kemerli narteksin bir bölümünün altında içi molozla dolmuş sarnıç bulunmaktadır. Tek nefli yapıya giriş, güney yönde batıya kaymış ve narteksten açılan kapılarla sağlanır.

Yerleşimin batı sınırında bulunan orijinal adı Panayia Pirgiotissa olan Aşağı Kilise, günümüze daha iyi korunarak ulaşmıştır. Korunmasında en önemli etken, yapının 1960'lı yıllara kadar camii olarak kullanılmasından kaynaklanmaktadır. Çevresi yüksek duvarlarla çevrili kilisenin bahçesine doğu yöndeki kapıdan girilir. Bahçenin güney-doğu köşesinde çan kulesi, kuzey-doğuda küçük bir mezarlık bulunmaktadır. Atrium tıpkı Yukarı Kilisede olduğu gibi çakıl taşlarından oluşturulmuş mozaiklerle kaplıdır. Günümüze maalesef tamamı ulaşmamıştır. Bahçe duvarına güney yönden bitişik üç basamaklı oturma sırası, dini törenlerde ziyaretçilerin oturması için yapılmıştır.

Kiliselerin dışında iki ayrı okul binası yerleşimin ortak yapılarından diğer grubu oluşturmaktadır. Kızlar ve erkeklerin ayrı eğitim aldığı Levissi'de Kızlar Okulu Turabi Çeşmesi'nin hemen üzerindeki yükseltide, Erkekler Okulu Yukarı Kilise'nin kuzey-batısındaki tepenin zirvesinde yer almaktadır. Burada bulunan bir kitabeye göre yapıyı Lövisidi Kardeşlerin yaptırdığı belirtilmektedir. Sadece ilköğretimin yapıldığı okullarda öğrenim dili Rumca olarak okutulmuştur. Öğrenciler daha yükseköğrenim için, Rodos, Atina ve İstanbul'a gönderilmişlerdir.

Levissi'de tanımlanabilen yapılardan diğer grubu yel değirmenleri oluşturmaktadır. Yerleşimin güneyindeki sırta Batı Şapelin yaklaşık 100 metre batısında bulunan yel değirmeni, denizden gelen rüzgarlara açıktır. Diğer yel değirmeni Kaya Çukurunun güney-batısında Değirmentepe'nin zirvesinde bulunmaktadır. İçten iki katlı olan yuvarlak planlı yel değirmenlerinden günümüze sadece beden duvarları ulaşmıştır.

Yukarı Kilise'nin kuzey kesimindeki boş alan ve çevresi, kentin ticari alanını oluşturmaktadır. Yapılar bugün tam olarak tanımlanamasa da kullanıldığı dönemde çevrede kahve, kasap, manav, bakkal, kumaşçı gibi dükkanların bulunduğu bilinmektedir.